Europeiska unionens råd

Bryssel den 17 september 2021
(OR. en)

11821/21

RECH 399
COMPET 631

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	*Förberedelser inför konkurrenskraftsrådets möte den 28 september 2021* Förvaltning och genomförande av det europeiska forskningsområdet *Diskussion*

Inför konkurrenskraftsrådets riktlinjedebatt den 28 september 2021 bifogas för delegationerna följande not från ordförandeskapet: Förvaltning och genomförande av det europeiska forskningsområdet.

BILAGA

Förvaltning och genomförande av det europeiska forskningsområdet

på nationell nivå:

1. Det nya europeiska forskningsområdet

I december 2020 definierade rådet ”det nya europeiska forskningsområdet som ett forskarcentrerat och värdebaserat område med inriktning på spetskompetens och resultat, där forskare, kunskap och teknik får stöd och kan cirkulera fritt; det nya europeiska forskningsområdet bör bygga på delat ansvar, medverkan av berörda aktörer och medborgare, mångfalden i och de starka sidorna av de europeiska FoI-ekosystemen samt följsamhet i förhållande till en smart inriktning, varvid särskilt grundforskningen är avgörande för att säkerställa spetskompetens och attraktionsförmåga samt FoI-ekosystemens konkurrensfördel”.

Det politiska erkännandet av den roll som forskning och innovation (FoI) spelar för att säkra våra samhällens hållbarhet och motståndskraft och genomföra den digitala och gröna omställningen har ökat avsevärt under covid-19-pandemin. Det nya europeiska forskningsområdet bör utnyttja detta förnyade politiska kapital och

- vara den politiska ramen för att integrera FoI i relevant sektorspolitik, både i utformningen och genomförandet av den,
- lägga större tonvikt på konkreta åtgärder och lösningar inom FoI,
- öka de politiska åtagandena samt
- koppla samman befintliga finansieringsinstrument för att uppnå gemensamma mål på den politiska agendan.

Förvaltningsstrukturen för det nya europeiska forskningsområdet håller på att omarbetas i enlighet med detta för att

1. ge rådet möjlighet att fullgöra sina skyldigheter när det gäller utformning av politik och strategisk styrning,

2. ge Europeiska kommissionen möjlighet att använda sina resurser för att gemensamt utforma nödvändiga initiativ för det europeiska forskningsområdet samt stödja och övervaka genomförandet av dem,

3. ge medlemsstaterna möjlighet att gemensamt utforma och genomföra initiativen för det europeiska forskningsområdet och anpassa sina nationella åtgärder, investeringar och reformer för att uppnå gemensamma mål, och

4. ge berörda aktörer möjlighet att involveras mer systematiskt från början och under hela den politiska cykeln.

Funktionalitet och effektivitet är prioriteringar och kräver fokus på att bygga upp egenansvar och engagemang från berörda aktörer. Förvaltningen av det europeiska forskningsområdet bör följa fördragsenliga roller och processer, där **rådet** fungerar som beslutsfattande organ som fastställer prioriteringar och styr politiska strategier med beaktande av de förslag och analyser som utarbetats av **Europeiska kommissionen**. För att stärka processen bör dessa initiativ och rapporter utformas gemensamt av **medlemsstaterna** och kommissionen, med ett mer systematiskt deltagande av aktörerna i det europeiska forskningsområdet, inom ramen för det nya **europeiska forskningsområdets forum**. Förutom att det underlättar gemensam utformning bör det europeiska forskningsområdets forum också övervaka framstegen när det gäller att uppnå de gemensamma målen. Dessutom bör ett organ vars medlemmar är generaldirektörer (kommittén för det europeiska forskningsområdet och innovation – **Erac**) fylla den strategiska rådgivningsfunktionen för både rådet och kommissionen under hela utformningen, genomförandet och utvärderingen av det europeiska forskningsområdet, samtidigt som det också ger råd i andra relevanta frågor.

För att förbättra genomförandet av målen för det europeiska forskningsområdet på europeisk och nationell nivå kommer ett nytt **övervakningssystem** att inrättas. Det bör framför allt bestå av följande:

- **onlineplattformen för politiken för det europeiska forskningsområdet**, som består av information om 1) åtgärder på EU-nivå och nationell/regional nivå för att genomföra prioriteringarna i den treåriga löpande politiska agendan för det europeiska forskningsområdet och 2) investeringar, reformer och verksamheter på dessa nivåer till stöd för alla principer och prioriterade områden inom det europeiska forskningsområdet,

- en **resultattavla för det europeiska forskningsområdet** för att följa framstegen på alla nivåer genom indikatorer och kvalitativa analyser,

- bilaterala och multilaterala **politiska dialoger mellan medlemsstaterna och Europeiska kommissionen** för att stödja genomförandet av det europeiska forskningsområdet.

2. Konsekvenser för de nationella förvaltningarna

EU och medlemsstaterna har delade befogenheter inom forskning, och det europeiska forskningsområdet bygger på antagandet att fördelarna för hela det europeiska landskapet maximeras genom mer samordnade och gemensamma insatser.

Genomförandet av den förnyade förvaltningen och övervakningen av det europeiska forskningsområdet på nationell nivå kommer bland annat att innebära

- sektorsövergripande samordning och samråd med nationella intressenter under rådets granskning av initiativ med anknytning till det europeiska forskningsområdet,

- frivilligt engagemang i det europeiska forskningsområdets forum eller i dess undergrupper för utformning och genomförande av utvalda åtgärder för det europeiska forskningsområdet,

- utbyte av information om nationella strategier, färdplaner, program, åtgärder, reformer och investeringar som är relevanta för det europeiska forskningsområdet via onlineplattformen för det europeiska forskningsområdet,

- deltagande i den politiska dialogen med kommissionen, på grundval av dess översyn av planerna för och genomförandet av det europeiska forskningsområdet på nationell nivå.

3. Diskussionsfrågor

1. Kommer den föreslagna förvaltningen att säkerställa tillräckligt politiskt egenansvar och åtaganden från medlemsstaternas sida? Hur kan detta stärkas ytterligare, särskilt på hög politisk nivå? Vilken roll spelar ministerkonferenser och nationella handlingsplaner eller färdplaner för det europeiska forskningsområdet i detta avseende?

2. Hur ofta kommer du eller planerar du att samarbeta med intresseorganisationer på nationell nivå, och hur bör berörda aktörer på EU-nivå involveras mer systematiskt?

3. Hur bör tredjeländer involveras i den framtida förvaltningen av det europeiska forskningsområdet, och bör man i detta hänseende skilja mellan länder som är associerade med Horisont Europa och andra partnerländer?